

คู่มือสุขภาพ ตาม

สำหรับประชาชน และบุคลากรทางสาธารณสุข

บรรณาธิการ

นายแพทย์ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์

นายแพทย์ศุภชัย กิจศิริแพทย์

จัดทำโดย

ภาควิชาจุลชีววิทยา

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สนใจติดต่อสั่งซื้อได้ที่ E-mail : vsakchai@hotmail.com
หรือที่สำนักงานภาควิชาจุลชีววิทยา หน่วยงานตรวจหาโรคติดต่อและปรสิตวิทยา
ตึกบิลดองหนึ่ง อาคารคองคองง จังหวัดปทุมธานี
โทร 0-2926-9957

คู่มือสุขภาพที่ดี

สำหรับประชาชน และบุคลากรทางการแพทย์

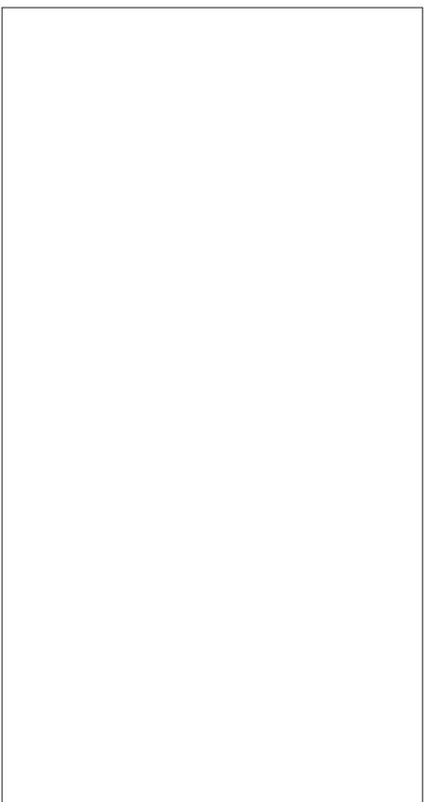
บรรณาธิการ : นายแพทย์ศักดิ์ชัย วงศ์ศิริรักษ์

นายแพทย์สุวิทย์ กิจศิริไพฑูริย์

โดย : ภาควิชาจุฬารัตนวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พิมพ์ครั้งที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2550 จำนวน 3,000 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์

รูปเล่ม/ปก : สงวน ศรีสุรินทร์

ราคา 120 บาท

จัดจำหน่าย

สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน

36/6 ซอยประชาธิปไตย 10 ถนนประชาธิปไตย แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2618-4710 โทรสาร 0-2271-1806

พิมพ์ที่ พิมพ์ดี กรุงเทพฯ

II

คำนิยม

ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้เป็นนักแพทย์ที่สนใจการดูแลสุขภาพ การทำงาน
ควบคู่กับชุมชน และมีเจตนาในการกระจายความรู้สู่ประชาชน ด้วยการ
เขียนบทความเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ

ด้วยคุณสมบัติพิเศษเหล่านี้ทำให้หนังสือ “คู่มือสุขภาพที่ดี” เป็น
หนังสือที่มีคุณค่าสำหรับประชาชนทั่วไป

ผู้เขียนได้ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพ และโรคที่พบบ่อย
ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ ครอบคลุมเรื่องราวและแง่มุมที่น่าสนใจ ให้คำตอบ
ต่อข้อสงสัยของผู้ป่วยโรคต่างๆ ที่แพทย์อาจไม่มีเวลาอธิบายให้ฟังขณะไป
ตรวจรักษาที่โรงพยาบาล

ผู้เขียนได้เขียนด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติในการ
ดูแลสุขภาพของตัวเองอย่างง่าย

ขอชื่นชมและขอขอบคุณทั้งสองที่ได้ผลิตหนังสือเล่มนี้ออกมา
เป็นสื่อเรียนรู้ด้านสุขภาพสำหรับประชาชน และขอให้หนังสือเล่มนี้เกิดผล
งานที่มีประโยชน์ต่อสังคมยิ่งขึ้น

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุวิทย์ กิจศิริไพฑูริย์

บรรณาธิการบริหารนิตยสารหมอชาวบ้าน

III

คำนิยม

ประธานราชวิทยาลัยจุฬาลักษณ์แห่งประเทศไทย

การแพทย์ในยุคปัจจุบันมุ่งเน้นที่การดูแลสุขภาพคุณภาพและการป้องกันโรค ซึ่งประชาชนจะต้องมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรคต่างๆ อย่างจริงจังสามารถดูแลตนเองได้อย่างถูกต้อง นั่นคือ **“คู่มือสุขภาพตาดี”** เป็นหนังสือที่ช่วยให้ประชาชน และบุคลากรด้านสาธารณสุขอื่นๆ ได้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโรคตาที่พบบ่อย สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการดูแลสุขภาพตนเอง และให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้เป็นจิตอาสาแพทย์ที่เสียสละ เป็นอาสาสมัครที่เสียสละการแต่งกายและเงิน นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพด้านการศึกษาหนังสือมาแก้มากมาย ย่อมเป็นหลักประกันว่าหนังสือ **“คู่มือสุขภาพตาดี”** เล่มนี้ จะเป็นคู่มือการดูแลสุขภาพตาดีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ดูแลรักษาสุขภาพตาได้จริง สมดังความตั้งใจของผู้เขียน

รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงสุดารัตน์ ไชยกุลวาท
ประธานราชวิทยาลัยจุฬาลักษณ์แห่งประเทศไทย

คำนำ

หนังสือ **“คู่มือสุขภาพตาดี”** เล่มนี้ จัดทำขึ้นด้วยเจตนาว่าเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก โดยพยายามเรียบเรียงจากระบบการแพทย์ที่พบผู้ป่วยสอบถามเรื่องอาการสุขภาพตาของตนเอง โดยเฉพาะเรื่องราวใกล้ตัวต่างๆ เพื่อมุ่งหวังให้ประชาชนทั่วไปสามารถใช้เป็นแนวทางในการดูแลสุขภาพตาของตนเอง ในกรณีที่ไม่สามารถปรึกษาจักษุแพทย์ได้ และยิ่งหวังให้เป็นคู่มือสำหรับบุคลากรทางสาธารณสุข พยาบาล และแพทย์ทั่วไป ในการให้คำแนะนำแก่ประชาชนในเบื้องต้นได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ประกอบไปด้วยเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพตาอย่างกว้างขวาง ครอบคลุม ใกล้ตัวและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น โรคตาชนิดต่างๆ ที่พบบ่อย, ปัญหาสายตาและการแก้ไข, การทำความสะอาดตาอย่างปลอดภัย, รวมทั้งอาหารที่เกี่ยวข้องกับดวงตา ดังนั้นผู้จัดทำจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือ **“คู่มือสุขภาพตาดี”** เล่มนี้ จะยังประโยชน์ให้แก่ผู้สนใจตามความตั้งใจของผู้จัดทำ หากท่านผู้อ่านมีข้อเสนอแนะหรือต้องการสอบถามความรู้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพตา กรุณาติดต่อได้ที่ E-mail : vsakchai@hotmail.com

สารบัญ

ผู้จัดทำขอขอบคุณผู้ช่วยทุกท่านที่เป็นแรงบันดาลใจในการทำหน้าที่
เล่มนี้ บิดามารดาที่ช่วยให้ผู้จัดทำได้มีโอกาสทำสิ่งดีๆ ตามที่คาดหวัง รวมถึง
ผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้การสนับสนุนสิ่งดีๆแก่ผู้จัดทำด้วยดี และขอให้ผู้อ่านทุกท่าน
ท่านมีสุขภาพที่ดีตลอดไป

นายแพทย์ศุภศิษย์ วงศ์กิตติรักษ์
นายแพทย์ศุภชัย กิจศิริไพฑูริย์

คำนิยม

คำนำ

ผู้พิมพ์

- บทที่ 1.** สารพัน ปัญหาต่อ..... 1
- บทที่ 2.** เป็นต่อลม! อันตรายหรือไม่ ต้องทำอย่างไรดี 9
- บทที่ 3.** เป็นต่อเนื้อ ทำให้ตาบอดหรือตาบอด จริงหรือไม่ 13
- บทที่ 4.** ต้อกระจก ทุกคนต้องเป็นโรคนี้ จริงๆหรือไม่! 17
- บทที่ 5.** ต้อหินเป็นอย่างไร ต้อหินกับต้อกระจก โรคไหนร้ายแรงกว่า 27
- บทที่ 6.** ตาแดงติดต่อกันได้อย่างไร 33
- บทที่ 7.** เป็นตากุ้งยิงบ่อย เกิดจากอะไร 39
- บทที่ 8.** เห็นหยากใยลอยไปมา ตาจะบอดหรือไม่ 43
- บทที่ 9.** เป็นสายตาสั้นอยู่! แต่พยายามใส่แว่น
กลัวสั้นมากขึ้น จริงหรือ! 49
- บทที่ 10.** แว่นตามีหลายชนิด เลือดยังไง 57
- บทที่ 11.** เป็นสายตาสั้น จะทำเลสิก (LASIK) ดีหรือไม่ 69

บทที่ 12. ใช้คอมพิวเตอร์อย่างไร ให้ปลอดภัย	77
บทที่ 13. ลูกตาและต้อกระจก	83
บทที่ 14. เด็กตาบอด กับโรคสายตาสั้นเสียใจ	87
บทที่ 15. ตาบอด! รักษาให้หายได้หรือไม่!	95
บทที่ 16. อาหารเสริมจำเป็นกับดวงตา จริงหรือไม่!	101
บทที่ 17. สารพิษภัยมหาศาล น่ารู้	107
บทที่ 18. อายากมีสุขภาพพศาคี ทำอย่างไร	127

พิเศษ

แผ่นวัดสายตาด้วยตนเอง	76
แผ่นตรวจจอประสาทตาเสื่อมด้วยตนเอง	106

ถ้าคุณสามารถใช้ชีวิตอยู่ได้

โดยมีสมาชิกตาสนิททั้งสองข้างสัก 1 ชั่วโมง

โดยไม่รู้ลึกๆทุกๆระทม

คุณคงไม่จำเป็นต้องมีสุขภาพตาที่ดี

แต่ถ้าไม่ใช่...หนังสือเล่มนี้อาจมีส่วนช่วยให้คุณ

และคนที่คุณรักมองโลกได้สดใสอีกยาวนาน...

ผู้ร่วมงาน

ผู้อำนวยการสายตรวจ นายณัฏฐ์ ธีรรัตน์

ตำแหน่ง

- หัวหน้าภาคตรวจพื้นที่ภาคกลาง
- เลขานุการราชวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รองผู้อำนวยการราชวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา

ประวัติการศึกษา

- แพทยศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วุฒิปริญญาตรีสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อนุปริญญาตรีสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นายแพทย์ศุภชัย กิจศิริเพ็ญชัย

ตำแหน่ง

- จักษุแพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากภาควิชาจักษุวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการศึกษา

- แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วุฒิปริญญาตรีสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อนุปริญญาตรีสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาควิชาจุฬารัตนวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะกรรมการภาควิชา

หัวหน้าภาควิชา	นายแพทย์ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์
ฝ่ายแพทยศาสตร์บัณฑิตศึกษา	นายแพทย์วิชัย สีละวงศ์เทวัญ
ฝ่ายวิจัย	นายแพทย์โกศล คำพิทักษ์
ฝ่ายทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	แพทย์หญิงวารามณ บูรณ์ตรีเวทย์
ฝ่ายวิชาการ	แพทย์หญิงมัญญา มะกรวัฒน์
ฝ่ายกิจกรรมสุขภาพ	นายแพทย์พนมบุญ บวรวัฒนดิษฐ์
ฝ่ายฝึกอบรม	นายแพทย์พนมบุญ บวรวัฒนดิษฐ์
เลขานุการ	นายแพทย์วีรนาถ ทัดดียกูล
อาจารย์ประจำภาควิชา	นายแพทย์กิตติชัย อัครพิพัฒน์กุล
	นายแพทย์หญิงทัศนีย์ ศรีกุล
	นายแพทย์หญิงนรากร วิมลเจลา
อาจารย์พิเศษ	
หน้ายชานุวิชาพยาบาลและตาเข	แพทย์หญิงโสภณ วุฒิพันธ์
หน้ายชกระดูกตา	แพทย์หญิงนิภากรณ มีนรัตน์
หน้ายชกษุตาแต่กำเนิดและเสริมสร้าง	นายแพทย์ณัฐวุฒิ วน้ำคำ
หนังสือคู่มือสุขภาพตาดี	
บรรณาธิการ	นายแพทย์ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์ นายแพทย์ศุภชัย กิจศิริเพ็ญ